

Nederlandse appels die afstammen van de

Cox's Orange Pippin

Originele Cox's Orange Pippin.

Anna Boelens.

Atalante.

Ceres.

De oude appel Cox's Orange Pippin geldt al sinds zijn introductie aan het begin van de 19e eeuw voor velen als de allerlekkerste appel. Maar al aan het eind van die eeuw raakte deze appel bij telers - niet bij de consument - uit de gratie. Dit niet alleen door zijn grote ziektegevoeligheid; de Cox is gevoelig voor schurft, meeldauw, vruchtboomkanker, maar ook door andere nadelen. De appel gaf soms teleurstellende oogsten, de vruchten bleven vaak te klein, er kwamen scheurtjes en barstjes in de schil en het uiterlijk was niet altijd even aantrekkelijk: te dof en met teveel roest op de schil.

In de twintiger jaren kreeg de Cox een herwaardering doordat schimmelaantastingen door bespuiting onder controle werden gekregen en het belang van een goede bodem en een goede verzorging bekend werden. Maar het bleef een problematisch te telen soort.

De uitstekende smaak kwaliteit van de Cox heeft veel telers en onderzoeksinstituten gemotiveerd om nieuwe rassen te vinden door kruising van de Cox met een andere appel, waardoor er rassen verkregen konden worden met de smaak kwaliteit van de Cox, maar die productiever, gezonder, groter en fraaier van uiterlijk zijn. In de literatuur en op internet (Wikipedia) is een flink aantal van buitenlandse herkomst te vinden. Bekende buitenlandse Cox-afstammelingen die ook bij ons geteeld werden, zijn: Alkmene, Allington Pippin, Charles Ross, Ellison's Orange, Holsteiner Cox, Ingrid Marie, Laxton's Superb, Schweizer Orangenapfel en Winston.

Al deze soorten zijn aan te raden voor de particuliere teelt, maar ook een Cox-afstameling van eigen bodem is de moeite waard. In Nederland zijn namelijk in de vorige eeuw een dertigtal Cox-afstammelingen ontwikkeld, het merendeel door het Instituut voor Veredeling van Tuinbouwgewassen te Wageningen. Al deze Nederlandse rassen zijn uit de beroeps-teelt verdwenen. Een paar zijn alleen nog in collecties te vinden en bij gespecialiseerde kwekers te verkrijgen. De allerlekkerste is volgens velen Karmijn de Sonnaville, maar ook de Jan Steen, die minder kanker gevoelig is, is een aanrader.

Jan Veel

Citrine.

Overzicht van Nederlandse Cox-afstammelingen:

Naam	Vinder	Gewonnen	In de teelt	Afstamming
Atalanta	IVT	1953		Sterappel x Cox Orange
Anna Boelen	S.A. Blijstra. In teelt gebracht door Kwekerij van Rossem, Naarden	1914	1934	Cox Orange x Freiherr von Berlepsch
Betuws Present	J. Doortjes, Drumpt bij Tiel	1930		Zaailing Cox Orange
Ceres	IVT	1952	1958	Cox Orange x Jonathan
Citrine	IVT	1952	1958	Sterappel x Cox Orange
Discus	IVT	1951		Sterappel x Cox Orange
Elise / Elise CPRO /Roblos	IVT	1974	1980	Septer x Cox Orange
Frans Hals	IVT	1953		Jonathan x Cox Orange
Granaat	IVT	1953		Cox Orange x Jonathan
Ivette	A.A. Schaap. IVT	1950	1966	Cox Orange x Golden Delicious
Jan Steen	Piet de Sonnaville te Puifluik bij Nijmegen	1955	1957	Sterappel x Cox Orange
Kameleon	IVT	1951		Sterappel x Cox Orange
Karmijn de Sonnaville	Piet de Sonnaville, Puifluik bij Nijmegen	1949	1971	Cox Orange x Jonathan (Apfel)
Koningin Juliana	IVT	1935	1952	Sterappel x Cox Orange
Lucullus	IVT	1953	1958	Jonathan x Cox Orange
Mimi	IVT	1936	1953	Jonathan x Cox Orange
Odin	A.A. Schaap, IVT	1953		Golden Delicious x Ingrid Marie
President Boudewijn	IVT	1936	1953	Jonathan x Cox Orange
Primus	IVT	1935	1955	Sterappel x Cox Orange
Prins Bernhard	Prof. A.M. Sprenger Laboratorium voor Plantenteelt, Wageningen	1935	1955	Cox Orange x Jonathan
Prinses Beatrix	IVT	1935	1955	Cox Orange x Jonathan
Prinses Irene	Prof. Sprenger Laboratorium voor de Plantenteelt, Wageningen	1935	1953	Jonathan x Cox Orange
Prinses Margriet	Laboratorium voor de Plantenteelt, Wageningen	1936	1955	Jonathan x Cox Orange
Prinses Marijke	Laboratorium voor de Plantenteelt, Wageningen	1935	1952	Jonathan x Cox Orange
Professor Sprengerappel	J. Doortjes, Drumpt bij Tiel	1954	1958	Cox Orange x Cox Pomona
Robijn	IVT	1953	1955	Cox Orange x Jonathan
Rubens	IVT	1936	1958	Sterappel x Cox Orange
Vada Orange	IVT	1951	1956	
Vincent	IVT	1952		Sterappel x Cox Orange
Zoete Orange	IVT	1935	1950	Cox Orange x Sterappel
Vada Orange	IVT	1951	1956	
Vincent	IVT	1952		Sterappel x Cox Orange
Zoete Orange	IVT	1935	1950	Cox Orange x Sterappel

Elise.

Ivette.

Prima.

Jan Steen.

Karmijn de Sonnaville.

Odin.

President Boudewijn.

Prins Bernhard.

Prinses Beatrix.

Prinses Irene.

Prinses Margriet.

Prinses Marijke.

Zoete Oranje.